

II Всеукраїнська студентська науково - технічна конференція "ПРИРОДНИЧІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ"

УДК 330.522.2

Луців М. – ст. гр. БМм-51

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

НЕОДНОЗНАЧНІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ “ОСНОВНІ ФОНДИ” ТА “ОСНОВНІ ЗАСОБИ”

Науковий керівник: к.т.н., доцент Галушак М.П.

Незважаючи на велику кількість вчених, які займалися дослідженням поняття “основні фонди”, трактування суті цього поняття і на сьогодні залишається доволі неоднозначним. Згідно Закону України “Про оподаткування прибутку підприємства” основні фонди це “... – матеріальні цінності, що використовуються у господарській діяльності платника податків протягом періоду, який перевищує 365 днів з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, і вартість яких поступово зменшується у зв’язку з фізичним і моральним зношенням”. І.М. Бойчик стверджує, що: “Основні фонди – це засоби праці, якими володіє підприємство і використовує в процесі виробництва і постачання продукції, надання послуг, для здійснення соціально-культурних і адміністративних функцій або здавання в оренду”. Можна зробити висновки, що в обліковій практиці більшість авторів дають визначення економічним категоріям “основні засоби” та “основні фонди”, в яких не спостерігається чітка відмінність між змістом цих понять, а деякі взагалі їх ототожнюють, серед яких А.В. Шегда зазначає що: “До основних виробничих засобів (фондів) відносять засоби праці, які беруть участь у процесі виробництва упродовж тривалого періоду, при цьому не змінюють своєї натурально-речової форми і переносять свою вартість на вартість виготовленої продукції частинами”. Згідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку (П(С)БО) №7. п. 4: “Основні засоби — це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, передачі в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше за один рік або операційний цикл, якщо він більший за рік”.

В результаті проведеного дослідження можна виділити декілька відмінностей між цими категоріями: по-перше у визначенні основних фондів, наведеному в Законі України “Про оподаткування прибутку підприємств”, можна помітити, що акцент зроблено на використанні матеріальних цінностей в господарській діяльності. Натомість поняття основних засобів включає в себе цінності, що використовуються як у виробничих, так і в невиробничих цілях. Тобто визначення основних засобів, наведене в П(С)БО 7, є більш широким, ніж поняття “основні фонди”, наведене в Законі України “Про оподаткування прибутку підприємств”. Друга відмінність полягає в тому, що на об’єкти основних засобів, які фізично і морально не зношуються, поняття основних фондів не поширюється, як це є для земельних ділянок. Ще одна відмінність є не такою помітною. З П(С)БО 7 випливає, що до основних засобів прирівнюються й інші необоротні активи, значна частина яких родом з малоцінних і швидкозношуваних предметів. Малоцінні необоротні матеріальні активи не є частиною основних фондів для цілей податкового обліку, хоча за формальними ознаками відповідають як визначенню основних засобів в бухгалтерському обліку, так і поняттю основних фондів за податковими правилами. Отже, “основні фонди” на сьогодні — це категорія лише податкового обліку, а “основні засоби” — категорія бухгалтерського обліку. Таким чином, нечіткість визначень приводить до викривлень фінансових показників діяльності підприємства і цим ускладнює управління.